

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ , ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ , ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਬੋਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ।

ਬੀ ਫੋਰ ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਜੇ

ਡਾ. ਮੂਲ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਅੰਜੁਮਨ ਇਮਦਾਦ ਭਾਮੀ ਬਫਿੰਡਗਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਜਵਾਬਦੇਹ

1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 590

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਆਰਟੀਕਲ 226—ਲਾਇਮਾਈਨ ਵਿਚ ਖਾਰਜ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਇਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ—ਰਿਜ਼ਲ ਜੁਕਲਕਾਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ—ਕੀ ਲਾਗੂ ਹਨ—ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਤਾਂ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ॥ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਤੱਥ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕੋ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ , ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਕਾਫ਼ੀ ਸਖ਼ਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ , ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਉਸਨੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਪੀ .ਸੀ. ਜੈਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਜੇ.ਐਨ. ਤਲਵਾੜ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਆਰਡਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅੰਜੁਮਨ ਇਮਦਾਦ ਬਾਹਮੀ ਬਫਿੰਡਗਨ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰੰਭੀ ਗਈ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ , ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ , (ਨੰ. IV ਦਾ 2002 Bk.)-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੱਥ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1946 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੋਂ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਘਰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 23 ਸਤੰਬਰ 1946 ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ , ਐਕਟ, 1912 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਾਲ 1951 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ , ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ 7384 ਰੁਪਏ ਮੂਲ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਬ ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ , ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ

ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੇਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ , ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 90 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ , ਉਹ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ -ਜੁਲਦੇ ਹਨ , ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ 1958 ਦੀ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 40 ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1960 ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਤੱਥ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਤੱਥ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ

ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ , ਰੈਸ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ , ਰਾਧਾਸ਼ਿਆਮ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੋਦਾਵਰੀ ਪਾਰੁਲੇਕਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰੁਲੇਕਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਦੇਖੋ।

(2)

ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਰ .ਵੀ. ਬੋਡਮਿਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ : “ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਅਧੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਰਾਮਜੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਤਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮੈਡਮਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਤਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜੇ ਹਨ।

ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ , ਨਿਯਮ ਕਾਫ਼ੀ ਸਖ਼ਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮੰਗ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ, ਹੈਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਹੈਲਸਮ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਜਿਲਦ 9, ਪੰਨਾ 786, ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ : -

“ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਰੋਗੇਟਿਵ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸੇ ਰਿੱਟ ਲਈ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ ”

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦਕ: ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।